

**EUROPEISKA
UNIONENS RÅD**

**Bryssel den 30 november 2000 (1.12)
(OR. fr)**

14110/00

LIMITE

SOC 470

ÖVERSÄND TEXT

från:	Rådet (sysselsättning och socialpolitik)
till:	Europeiska rådet i Nice
Föreg. dok. nr:	12189/00 SOC 333
Ärende:	Kampen mot fattigdom och social utslagning = Fastställande av lämpliga mål

Europeiska rådets deltagare finner bilagt lämpliga mål i kampen mot social utslagning och avskaffandet av fattigdomen, efter slutbehandling i rådet (sysselsättning och socialpolitik) den 17 oktober 2000, med verkställandet av mandatet från Europeiska rådet i Lissabon respektive i Feira. Målen åtföljs av en orienterande not.

=====

MÅLSÄTTNINGAR I KAMPEN MOT FATTIGDOM OCH SOCIAL UTSLAGNING

– Orienterande not –

1. Politiska riktlinjer fastställda av Europeiska rådet

Vid Europeiska rådets möten i Lissabon och i Feira tog Europeiska unionens medlemsstater ett viktigt steg genom att göra kampen mot social utslagning och fattigdom till ett centralt inslag i moderniseringen av den europeiska sociala modellen. Stats- och regeringscheferna enades om att det var nödvändigt att genom beslutsamma åtgärder satsa på att utrota fattigdomen och ställa upp lämpliga mål, som skall godkännas av rådet före årets utgång. De enades likaså om att politiken mot social utslagning måste vila på en öppen metod för samordning som kombinerar nationella handlingsplaner och ett handlingsprogram som kommissionen lagt fram för att främja samarbetet på detta område.

Europeiska rådet i Lissabon och Feira gjorde främjandet av social integration till en nödvändig del i unionens övergripande strategi för att uppnå sitt strategiska mål för det kommande årtiondet, nämligen att bli den mest konkurrenskraftiga och dynamiska kunskapsekonomin i världen, kapabel till uthållig ekonomisk tillväxt åtföljd av en kvantitativ och kvalitativ förbättring av sysselsättningen samt bättre social sammanhållning. Europeiska rådet fastställde även som mål att nå full sysselsättning i ett Europa präglad av det nya samhället som växer fram, som bättre svarar mot mäns och kvinnors personliga val.

Denna demarsch är en följd av att kampen mot utslagning (artiklarna 136 och 137 i fördraget) genom Amsterdamfördraget förts in i bestämmelserna om unionens socialpolitik.

2. Ett mångdimensionellt tillvägagångssätt

Fattigdom och social utslagning tar sig sammansatta och mångdimensionella uttryck som gör det nödvändigt att utnyttja ett brett spektrum av politiska åtgärder inom ramen för den övergripande strategin. Parallellt med sysselsättningspolitiken spelar det sociala skyddet en avgörande roll, men man måste också inse betydelsen av sådana faktorer som boende, utbildning, hälsa, information och kommunikation, rörlighet, säkerhet och rättvisa, fritid och kultur.

Målsättningen att bekämpa fattigdom och social utslagning bör alltså integreras i olika politikområden (*mainstreaming*) på nations- och gemenskapsnivå.

Sysselsättning är det bästa skyddet mot social utslagning. För att kunna skapa sysselsättning med kvalitet bör anställbarheten utvecklas, särskilt genom kompetensutveckling och livslångt lärande. Förverkligandet av Europeiska unionens målsättningar inom ramen för den europeiska sysselsättningsstrategin bidrar därmed på ett avgörande sätt till kampen mot utslagning. Den ekonomiska tillväxten och sociala sammanhållningen förstärker varandra ömsesidigt. Ett samhälle med bättre social sammanhållning och mindre utslagning är en garanti för en starkare ekonomi.

Systemen för socialt skydd spelar också en strategisk roll. Härvidlag är de nationella systemen för bistånd och systemen för säkerställande av tillräckliga resurser viktiga instrument i politiken för socialt skydd. Det är viktigt att inom ramen för en socialt aktiv stat verka för moderna trygghetssystem där tillgång till sysselsättning främjas. Ålderspensionerna och tillgången till hälso- och sjukvård spelar också en viktig roll i kampen mot social utslagning.

Det nya kunskapssamhället erbjuder avsevärda möjligheter att minska den sociala utslagningen, både genom att skapa ekonomiska villkor för större välstånd och genom att skapa nya former för deltagande i samhällslivet. Framväxandet av ny informations- och kommunikationsteknik utgör ett enastående tillfälle, under förutsättning att man inte vidgar klyftorna mellan dem som har tillgång till den nya kunskapen och de som är utestängda därifrån. Europeiska rådet i Lissabon framhöll att man borde förhindra att människor utestängs från informationssamhället och att funktionshindrade måste uppmärksammas särskilt. Genomförandet av kommissionens handlingsplan *e-Europe 2002 – Ett informationssamhälle för alla*, som godkändes av Europeiska rådet i Feira, torde bidra till förverkligandet av denna målsättning.

Enligt riktlinjerna från Europeiska rådet i Lissabon måste lämpliga mål också innebära möjligheter att verka för en bättre förståelse av den sociala utslagningen, integrera solidaritetstänkande i medlemsstaternas politik när det gäller sysselsättning och utbildning, hälso- och sjukvård samt boende, liksom att fastställa prioriterade satsningar för bestämda målgrupper (till exempel minoriteter, barn, gamla, funktionshindrade), varvid valet av vilka åtgärder som är bäst lämpade för deras speciella situation överläts åt medlemsstaternas bedömning.

3. Närmare föreskrifter för genomförandet

Enligt artiklarna 2 och 3 i fördraget skall gemenskapen främja jämställdhet mellan kvinnor och män, och i all verksamhet skall den syfta till att undanröja bristande jämställdhet mellan kvinnor och män. Det är alltså viktigt att integrera jämställdhet i alla satsningar som genomförs för att uppnå de angivna målen, särskilt genom att under de olika stadierna av planering, beslut och uppföljning utvärdera vilka konsekvenser dessa får för kvinnor och för män.

Vid genomförandet av denna åtgärd skall subsidiaritetsprincipen iakttas. Kampen mot social utslagning åvilar framför allt medlemsstaternas samt deras nationella, regionala och lokala myndigheter, i samarbete med alla berörda aktörer, särskilt arbetsmarknadens parter och de icke-statliga organisationerna. Den går också hand i hand med de nationella särdragen hos systemen för socialt skydd och socialpolitiken.

Tillämpandet av metoden med öppen samordning i kampen mot social utslagning, i enlighet med de principer som fastslogs i slutsatserna från Europeiska rådet i Lissabon, gör det möjligt att förena enhetlighet och nationell mångfald. Genomförandet av målsättningarna i kampen mot fattigdom och social utslagning kan nämligen växla beroende på vilken typ av mål det är frågan om, verkningarna för medlemsstaterna och mottagarna. Dessutom kommer skillnaderna mellan medlemsstaterna inför de berörda problemen att ta sig uttryck i lösningar och prioriteringar anpassade efter vars och ens situation.

I denna öppna metod för samordning kombineras nationella handlingsplaner och ett stödprogram. Inom denna ram bör helst medlemsstaterna redovisa sin nationella handlingsplan före juni 2001. Kommittén för socialt skydd kommer att spela en central roll för uppföljningen av denna demarsch. Den kommer att upprätta ett nära samarbete med Sysselsättningskommittén på området sysselsättning.

4. Genomförande av slutsatserna från Europeiska rådet i Lissabon

Utifrån de riktlinjer som fastställdes av Europeiska rådet i Lissabon och Feira, föreslår rådet Europeiska rådet i Nice

- följande mål, som biläggs i utarbetad version:
 - Främja sysselsättningen och allas tillgång till resurser, rättigheter, varor och tjänster.
 - Förebygga risker för utslagning.
 - Agera för de mest utsatta.
 - Mobilisera samtliga aktörer.

- följande närmare föreskrifter för genomförandet av dessa mål:

Medlemsstaterna

skall genomföra målsättningarna i kampen mot fattigdom och social utslagning,

understryker betydelsen av att integrera jämställdhet mellan kvinnor och män i alla satsningar på att förverkliga dessa mål,

uppmannas att närmare redovisa sina prioriteringar inom ramen för dessa målsättningar och före juni 2001 lägga fram en nationell handlingsplan som omfattar en period av två år.

För att dessa mål skall kunna förverkligas, uppmannas de även att på sin nivå fastställa indikatorer och uppföljningsföreskrifter så att framstegen kan bedömas för vart och ett av de mål som utarbetats i deras nationella handlingsplan.

Kommissionen

uppmannas, inför upprättandet av en gemensam rapport, att på grundval av de nationella handlingsplaner som medlemsstaterna översänder lägga fram en sammanfattande rapport som ger exempel på bra lösningar och nydanande tillvägagångssätt av gemensamt intresse för medlemsstaterna.

Medlemsstaterna och kommissionen

uppmannas att fullfölja ett samarbete på europeisk nivå för ökad kunskap om utslagningen som företeelse, främja utbytet av bra lösningar samt sträva efter att göra indikatorerna så enhetliga som möjligt. Kommissionens förslag till handlingsprogram kommer att utgöra ett stöd för detta samarbete.

MÅLEN FÖR KAMPEN MOT
FATTIGDOM OCH SOCIAL UTSLAGNING

1. Främja sysselsättningen och allas tillgång till resurser, rättigheter, varor och tjänster

1.1 Främja sysselsättningen

Inom den europeiska sysselsättningsstrategin och särskilt vid genomförandet av riktlinjerna:

- a) Främja möjligheten till varaktig anställning med kvalitet för alla kvinnor och män som är i stånd att arbeta, genom att bl.a.
- för personer från de mest utsatta befolkningsgrupperna ge vägledning fram till anställning genom att använda utbildningspolitiken,
 - utarbeta en politik för kombinerat yrkes- och familjeliv, inbegripet frågan om barntillsyn och vård av anhöriga,
 - begagna den sociala ekonomins möjligheter till integrering och anställning.
- b) Förebygga avbrott i yrkeskarriären genom att utveckla anställbarheten genom förvaltning av de mänskliga resurserna, arbetets organisation och livslångt lärande.

1.2 Främja allas tillgång till resurser, rättigheter, varor och tjänster

- a) Organiserat system för socialt skydd så att de särskilt
 - bidrar till att garantera varje person erforderliga resurser för att leva med mänsklig värdighet,
 - medverkar till att övervinna hinder för anställning genom att se till att anställning innebär ökade inkomster samt genom att verka för anställbarhet.
- b) Genomföra en politik med målsättningen att ge var och en tillgång till en anständig och sund bostad med den standard som krävs för en normal tillvaro i denna bostad (elektricitet, vatten, värme ...) med hänsyn till lokala förhållanden.
- c) Genomföra en politik med målsättningen att ge var och en tillgång till den sjukvård som hans hälsotillstånd kräver, inte minst när det gäller personlig assistans.
- d) För berörda personer, utarbeta bidrag, tjänster eller följdåtgärder som möjliggör en verklig tillgång till utbildning, rättsväsendet och andra offentliga och privata tjänster, som kultur, sport och fritid.

2. Förebygga risker för utslagning

- a) Till fullo utnyttja kunskapssamhällets möjligheter och potentialen hos den nya informations- och kommunikationstekniken och se till att ingen åsidosätts, med särskild uppmärksamhet på de funktionshindrades behov.
- b) Genomföra en politik för att undvika avbrott i levnadsvillkoren som kan leda till utslagning, bland annat med avseende på hög skuldsättning, utslagning i skolan eller förlust av bostad.
- c) Genomföra åtgärder med syfte att bevara familjesammanhållningen i alla dess former.

3. Agera för de mest utsatta

- a) Gynna social integration av kvinnor och män som riskerar att ställas inför en situation av bestående fattigdom, särskilt beroende på funktionshinder eller på att de tillhör en samhällsgrupp som har särskilda anpassningssvårigheter.
- b) Sträva efter att undanröja sådana situationer av social utslagning som drabbar barn samt ge dem alla möjligheter till god social integration.
- c) Utveckla övergripande åtgärder som riktar sig mot geografiska områden som är drabbade av utslagning.

Dessa målsättningar kommer att kunna genomföras genom att integreras med samtliga övriga målsättningar och/eller genom en särskild politik och särskilda satsningar.

4. Mobilisera samtliga aktörer

- a) I enlighet med nationell praxis främja utslagna människors medverkan och deltagande för att uttala sig om sin situation, om politik och satsningar som genomförts för deras skull.
- b) Se till att kampen mot utslagning integreras i alla politikområden genom att bl.a.
 - gemensamt engagera myndigheterna på nationell, regional och lokal nivå enligt deras respektive befogenheter,
 - utarbeta lämpliga förfaranden och strukturer för samordning,
 - anpassa de administrativa och sociala tjänsterna till utslagna människors behov samt göra de på fältet verksamma medvetna om dessas behov.

- c) Främja dialog och partnerskap mellan alla berörda offentliga och privata aktörer genom att bl.a.
- inbegripa arbetsmarknadens parter, de icke-statliga organisationerna och de sociala myndigheternas organisationer, med iakttagande av deras respektive behörighet i kampen mot utslagning,
 - uppmuntra till ansvarstagande och handling från alla medborgares sida i kampen mot fattigdom och social utslagning,
 - gynna socialt ansvarstagande från företagen.
-